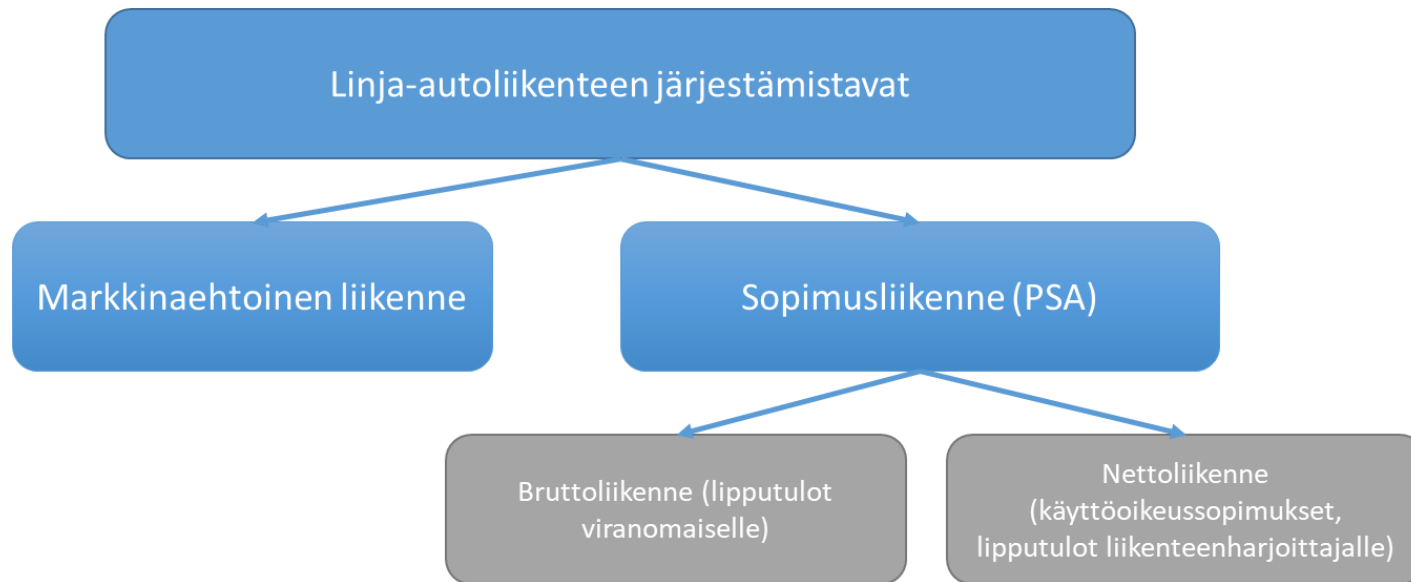

Linja-autoliikenteen myyntituotot ja suoritteet, täyttöohje

Kyselylomakkeen kysymykset koskevat pelkästään linja-autoliikennettä. Tiedot kerätään kaikilta yrityksiltä, joilla on linja-autoliikennöintiin oikeuttava henkilöliikennelupa ja joiden linja-autoliikenteestä saatu liikevaihto oli tilikaudella vähintään 200.000 euroa.

Tässä ohjeessa on täsmennetty lomakkeessa esitettyjä termejä. Säännöllinen kaikille avoin joukkoliikenne jakautuu markkinaehtoiseen liikenteeseen sekä toimivaltaisten viranomaisten järjestämään sopimusliikenteeseen. Sopimusliikenteessä lipputulot jäävät joko viranomaiselle (bruttoliikenne) tai liikenteenharjoittajalle (nettoliikenne).

Kuva 1: Liikenteen järjestämismallit säännöllisessä kaikille avoimessa joukkoliikenteessä

Joukkoliikenteen toimivaltaiset viranomaiset on määritelty laissa liikenteen palveluista (181§). Tilastoinnissa käytetään seuraavaa jaottelua:

- **Suurten kaupunkien liikenne** (4 kaupunkiseutua):
  1. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion, Tuusulan ja Vantaan kuntien muodostamalla alueella
  2. Oulun kaupunki lin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun ja Tyrnävän muodostamalla alueella
  3. Tampereen kaupunki Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien muodostamalla alueella
  4. Turun kaupunki Kaarinan, Liedon, Naantalın, Raision, Ruskon ja Turun kuntien muodostamalla alueella

- **Keskisuurten kaupunkien liikenne** (10 kaupunkia ja kaupunkiseutua):
  1. Hämeenlinnan kaupunki Hattulan, Hämeenlinnan ja Janakkalan kuntien muodostamalla alueella
  2. Joensuun kaupunki Joensuun, Kontiolahden ja Liperin kuntien muodostamalla alueella
  3. Jyväskylän kaupunki Jyväskylän, Laukaan ja Muuramen kuntien muodostamalla alueella
  4. Kotkan kaupunki Haminan, Kotkan ja Pyhtään kuntien muodostamalla alueella
  5. Kuopion kaupunki Kuopion ja Siilinjärven kuntien muodostamalla alueella
  6. Lahden kaupunki Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Hollolan, Hämeenkosken, Kärkölän, Lahden, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen ja Sysmän kuntien muodostamalla alueella
  7. Porin kaupunki Harjavallan, Kokemäen, Nakkilan, Porin ja Ulvilan kuntien muodostamalla alueella
  8. Kouvolan kaupunki
  9. Lappeenrannan kaupunki
  10. Vaasan kaupunki

- **Pienten kaupunkien liikenne** (13 kaupunkia ja kaupunkiseutua)
  1. Meri-Lapin seudullinen kunnallinen joukkoliikenneviranomaisen Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan ja Tornion kuntien muodostamalla alueella
  2. Hyvinkää
  3. Imatra
  4. Kajaani
  5. Kokkola
  6. Mikkeli
  7. Raasepori
  8. Rauma
  9. Riihimäki
  10. Rovaniemi
  11. Salo
  12. Savonlinna
  13. Seinäjoki

- **Muu joukkoliikenne** (9 ELY-keskusta)
  1. Ns. peruskunnat, mukana kaikki muut paitsi edellä mainitut kunnat

Säännöllisellä linja-autoliikenteellä tarkoitetaan kaikille matkustajille avointa joukkoliikennettä.

Tilausliikenne on tiettyä ryhmää, kuten koululaisia, varten tilattu kuljetus, eikä siihen pääse ulkopuoliset matkustajat.

Sarakkeiden yleisohjeet

Markkinaehtoinen liikenne: Markkinaehtoinen liikenne järjestetään liikenteenharjoittajan oman suunnittelun ja hinnoittelun pohjalta ilman julkista rahoitusta. Markkinaehtoinen liikenne on pääasiassa pidempimatkaista kaukoliikennettä, mutta voi olla myös toimivaltaisten viranomaisten alueiden sisäistä. **Pidempimatkaista usean toimivaltaisen viranomaisen alueella kulkevaa markkinaehtoista liikennettä ei tarvitse eritellä alueittain, vaan se merkitään kokonaisuudessaan kohtaan kaukoliikenne.**

Bruttoliikenne: Hankintalain tai erityisalojen hankintalain mukainen liikenteen sopimusmalli, jossa toimivaltainen viranomainen vastaa liikenteen suunnittelusta ja kantaa lipputuloriskin. Liikenteenharjoittajalta ostetaan tietyn reitin ajaminen tietyllä aikataululla ja tietyllä laatutasolla. Bruttomallissa toimivaltainen viranomainen saa lipputulot ja liikenteenharjoittaja hankintasopimuksen mukaisen liikennöintikorvauksen.

Nettoliikenne: Liikennepalvelulakiin perustuvat käyttöoikeussopimukset. Liikenteenharjoittajalla on yksinoikeus jonkin maantieteelliseen alueen liikenteeseen tai reittiin. Käyttöoikeussopimuksissa liikennöitsijä saa sopimuskorvauksen ja lipputulot. Palvelun tarjoaja kantaa palveluiden hyödyntämiseen liittyvän riskin ja voi omalla suunnittelullaan vaikuttaa liikenteen kannattavuuteen.

Suorahankinta: Ilman tarjouskilpailua hankittu brutto- tai nettoliikenne.

Palveluseteli: järjestely, jossa kunta tai viranomainen korvaa liikennepalvelun kustannuksia matkustajalle ennalta määrättyyn arvoon asti.

Rivien yleisohjeet

Kaukoliikenne: Markkinaehtoista, pääasiassa pitempimatkaista matkustamista palvelevaa liikennettä. Kaukoliikenne voi olla myös viranomaisten yksin tai yhdessä ostamaa netto- tai bruttoliikennettä (esim. maakuntakeskusten välinen ostettu liikenne).

Ulkomaan säännöllinen liikenne: Ulkomaille suuntautuva markkinaehtoinen liikenne.

Suurten kaupunkien liikenne: 4. suuren kaupunkiseudun sisäinen liikenne. Netto- ja bruttoliikenteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

Keskisuuret kaupunkien liikenne: 10 keskisuuren kaupunkiseudun sisäinen liikenne. Netto- ja bruttoliikenteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

Pienet kaupunkien liikenne: 13 pienen kaupungin ja kaupunkiseudun sisäinen liikenne. Netto- ja bruttoliikenteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

Muu liikenne: Yksinomaan ELY-keskusten toimivalta-alueella liikennöitävä liikenne. Netto- ja bruttoliikenteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

Muut kohdat

Säännölliset tilausajot: Säännöllistä tilausliikennettä, jossa reitti ja aikataulu on säännöllinen, liikennöinti perustuu yleensä sopimukseen ja jatkuu pitkäköjöä aikoja. Lisäksi liikenne on suunnattu tietyille rajatulle matkustajaryhmälle. Esimerkkeinä ryhmään kuuluvasta liikenteestä ovat koululaistilausajot ja varusmiesten lomakuljetukset.

Muu tilausliikenne: Muu tilausliikenne. Reitti ja aikataulu ovat sopimuksen varaisia ja liikennöinti on kertaluontoista tai tilausajot ajetaan lyhyehkön ajan sisällä. Tähän ryhmään kuuluu esimerkiksi bussimatkailu.

Solukohtaiset ohjeet (tooltipit)

Myyntituottojen erittely

1.1.1. Säännöllinen linja-autoliikenne (kaikille avoin joukkoliikenne)	1. Yhteensä	2. Lipputulot/rahtimaksut		3. Sopimuskorvaukset (sisältäen kilpailutetun liikenteen ja suorahankinnat)		Kohdasta 3. suorahankintoja	Kohdasta 2. a) ja 3 palvelusetelistä saatuja tuloja
		a) Markkinaehtoinen liikenne	b) Nettoliikenne	a) Bruttoliikenne	b) Nettoliikenne		
Kaukoliikenne		Markkinaehtoisesta, pääasiassa pitempimatkaista matkustamista palvelevasta liikenteestä saadut tulot. Jos reitti on suunniteltu koululaisten tarpeeseen ja matkat ovat pääosin koululaisten matkoja, kuuluu liikenne kohtaan "Muu joukkoliikenne" vaikka linja kulkisi useiden kuntien alueella.					Palvelusetelistä saatujen tulojen osuus kohtaan 2 a) merkityistä tuloista.
Ulkomaan säännöllinen liikenne		Ulkomaille suuntautuvan markkinaehtoisen liikenteen tulot sisältäen kotimaassa ja ulkomailla suoritettavien osien tulot.					Palvelusetelistä saatujen tulojen osuus kohtaan 2 a) merkityistä tuloista.
Suurten kaupunkien liikenne		Yksinomaan HSL:n, Oulun, Tampereen ja Turun toimivaltaisten viranomaisten muodostamalla alueella liikennöitävän markkinaehtoisen liikenteen tulot.		HSL:n, Oulun, Tampereen ja Turun toimivaltaisten viranomaisten järjestämän bruttoliiikenteen liikennöintikorvaukset.		Suorahankintojen (ilman kilpailutusta tehtyjen hankintojen) osuus kohtaan 3. a) merkityistä tuloista.	Palvelusetelistä saatujen tulojen osuus kohtaan 2 a) ja 3 merkityistä tuloista.
Keskisuurten kaupunkien liikenne		Yksinomaan Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kotkan, Kouvolan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Porin ja Vaasan toimivaltaisten viranomaisten alueella liikennöitävän markkinaehtoisen liikenteen tulot.	Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kotkan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Porin tai Vaasan toimivaltaisten viranomaisten	Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kotkan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Porin tai Vaasan toimivaltaisten viranomaisten järjestämän bruttoliiikenteen liikennöintikorvaukset.	Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kotkan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Porin tai Vaasan toimivaltaisten viranomaisten järjestämästä käyttöi-	Suorahankintojen (ilman kilpailutusta tehtyjen hankintojen) osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä tuloista.	Palvelusetelistä saatujen tulojen osuus kohtaan 2 a) ja 3 merkityistä tuloista.

			käyttöoikeussopimusliikenteestä saadut lipputulot.		keussopimusliikenteestä saadut sopimusliikenteen liikennöintikorvaukset.		
Pienten kaupunkien liikenne		Yksinomaan Hyvinkään, Imatran, Kajaanin, Kokkolan, Meri-Lapin, Mikkelin, Raaseporin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan tai Seinäjoen toimivaltaisten viranomaisten alueella liikennöitävän markkinaehtoisen liikenteen tulot.	Hyvinkään, Imatran, Kajaanin, Kokkolan, Meri-Lapin, Mikkelin, Raaseporin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan tai Seinäjoen toimivaltaisten viranomaisten järjestämän käyttöoikeussopimusliikenteen lipputulot.	Hyvinkään, Imatran, Kajaanin, Kokkolan, Meri-Lapin, Mikkelin, Raaseporin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan tai Seinäjoen toimivaltaisten viranomaisten järjestämän bruttolikenteen liikennöintikorvaukset.	Hyvinkään, Imatran, Kajaanin, Kokkolan, Meri-Lapin, Mikkelin, Raaseporin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan tai Seinäjoen toimivaltaisten viranomaisten järjestämästä käyttöoikeussopimusliikenteestä saadut sopimusliikenteen liikennöintikorvaukset.	Suorahankintojen (ilman kilpailutusta tehtyjen hankintojen) osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä tuloista.	Palvelusetelistä saatujen tulojen osuus kohtaan 2 a) ja 3 merkityistä tuloista.
Muu joukkoliikenne		Yksinomaan ELY-keskusten toimivalta-alueella liikennöitävän markkinaehtoisen liikenteen lipputulot.	ELY-keskusten tai muiden kuin toimivaltaisina viranomaisina toimivien kuntien järjestämän käyttöoikeussopimusliikenteen lipputulot.	ELY-keskusten tai muiden kuin toimivaltaisina viranomaisina toimivien kuntien järjestämän bruttolikenteen liikennöintikorvaukset.	ELY-keskusten tai muiden kuin toimivaltaisina viranomaisina toimivien kuntien järjestämästä käyttöoikeussopimusliikenteestä saadut sopimusliikenteen liikennöintikorvaukset.	Suorahankintojen (ilman kilpailutusta tehtyjen hankintojen) osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä tuloista.	Palvelusetelistä saatujen tulojen osuus kohtaan 2 a) ja 3 merkityistä tuloista.
Palveluliikenne		Markkinaehtoisesta, iäkkäiden ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan suunnitellusta, kaikille avoimesta liikenteestä saadut lipputulot.	lääkäiden ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan suunnitellusta, kaikille avoimesta käyttöoikeussopimusliikenteestä saadut lipputulot.	lääkäiden ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan suunnitellusta, kaikille avoimesta bruttolikenteestä saadut liikennöintikorvaukset. Tähän kohtaan kirjataan vain avoimen liikenteen osuus. Suljettuna liikenteenä liikennöitävän liikenteen osuus kirjataan kohtaan 1.1.2 Tilausliikenne: "Säännölliset koululais-yms. tilausajot".	lääkäiden ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan suunnitellusta, kaikille avoimesta käyttöoikeussopimusliikenteestä saadut sopimusliikenteen liikennöintikorvaukset. Tähän kohtaan kirjataan vain avoimen liikenteen osuus. Suljettuna liikenteenä liikennöitävän liikenteen osuus kirjataan kohtaan 1.1.2 Tilausliikenne: "Säännölliset koululais-yms. tilausajot".	Suorahankintojen (ilman kilpailutusta tehtyjen hankintojen) osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä tuloista.	Palvelusetelistä saatujen tulojen osuus kohtaan 2 a) ja 3 merkityistä tuloista.

Postin- ja rahdinkuljetus		Markkinaehtoisessa liikenteessä kuljetusta rahdista saadut tulot.	Käyttöoikeussopimusliikenteessä kuljetetusta rahdista saadut tulot.			
Säännöllisen linja-autoliikenteen tulot yhteensä						

1.1.2 Tilausliikenne	Tilausliikenteen tulot
Säännölliset koululais- yms. tilausajot	Tulot säännöllisestä tilausliikenteestä, jossa reitti ja aikataulu on säännöllinen, liikennöinti perustuu yleensä sopimukseen ja jatkuu pitkäaikojen aikoja. Esimerkkeinä ryhmään kuuluvasta liikenteestä ovat koululaistilausajot ja varusmiesten lomakuljetukset.
Muu tilausliikenne, kuten kotimaan bussimatkailu	Tulot muusta tilausliikenteestä. Reitti ja aikataulu ovat sopimuksen varaisia ja liikennöinti on kertaluontoista tai tilausajot ajetaan lyhyehkön ajan sisällä. Tähän ryhmään kuuluu esimerkiksi bussimatkailu.
Ulkomaan bussimatkailu	Tulot ulkomaan bussimatkailusta sisältäen kotimaassa ja ulkomailla suoritettavien osuuksien tulot kokonaisuudessaan.
Tilausliikenteen tulot yhteensä	

Kulujen erittely

Kuluerittelyllä pyritään saamaan tarkempaa tietoa tietyistä kulueristä mm. linja-autoliikenteen kustannusindeksin painorakennelaskelmia varten. Tuloslaskelman mukaiset kustannusjakaumat tulevat verohallinnon ja PRH:n kautta.

Kuluerittely on erityisen tärkeä linja-autoliikenteen kustannusindeksin eri liikennetyyppien painorakennelaskelmien laadinnassa. Kulut yhteensä tulisi täsmätä yrityksen tuloslaskelman tilikauden ostojen, ulkopuolisten palveluiden ja liiketoiminnan muiden kulujen kuluerien yhteenlasketun summan kanssa.

Henkilöstö

Henkilöstöä koskevilla tarkemmillä palkkatiedoilla pyritään saamaan tarkempaa tietoa palkkojen jakautumisesta eri henkilöstöryhmille linja-autoliikenteen kustannusindeksin painorakennelaskelmia varten. Tuloslaskelman mukaiset kustannusjakaumat tulevat verohallinnon ja PRH:n kautta.

Taulukossa eri henkilöstöryhmien palkkojen ja sosiaalivakuutusmaksujen summan tulisi täsmätä yrityksen tuloslaskelman henkilöstökulujen kanssa.

Ajokilometrit

1.1.1. Säännöllinen linja-autoliikenne	1. Yhteensä	2. Markkinaehtoisen liikenteen ajokilometrit	3. Sopimusliikenteen ajokilometrit (sisältyen kilpailutetun liikenteen ja suorahankinnat)		Kohdasta 3. suorahankintojen km
			Bruttoliikenne	Nettoliikenne	
Kaukoliikenne		Markkinaehtoisen, pääasiassa pitempimatkaista matkustamista palvelevan liikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja. (Jos reitti on suunniteltu koululaisten tarpeeseen ja matkat ovat koululaisten matkoja, kuuluu liikenne kohtaan "Muu joukkoliikenne" vaikka linja kulkisi useiden kuntien alueella.)			
Ulkomaan säännöllinen liikenne		Ulkomaille suuntautuvan markkinaehtoisen liikenteen ajokilometrit sisältäen kotimaassa ja ulkomailla suoritettavat osuudet ilman siirto- ja huoltoajoja.			
Suurten kaupunkien liikenne		Yksinomaan HSL:n, Oulun, Tampereen ja Turun toimivaltaisten viranomaisten alueella liikennöitävän markkinaehtoisen liikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.	HSL:n, Oulun, Tampereen ja Turun toimivaltaisten viranomaisten järjestämän sopimusliikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.		Suorahankintojen (ilman kilpailutusta tehtyjen hankintojen) osuus kohtaan 3. a) merkityistä ajokilometreistä.
Keskisuurten kaupunkien liikenne		Yksinomaan Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kotkan, Kouvolan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Porin ja Vaasan viranomaisten alueella liikennöitävän markkinaehtoisen liikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.	Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kotkan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Porin tai Vaasan toimivaltaisten viranomaisten järjestämän bruttoliiikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.	Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kotkan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Porin tai Vaasan toimivaltaisten viranomaisten järjestämän käyttöoikeussopimusliikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.	Suorahankintojen (ilman kilpailutusta tehtyjen hankintojen) osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä ajokilometreistä.
Pienten kaupunkien liikenne		Yksinomaan Hyvinkään, Imatran, Kajaanin, Kokkolan, Meri-Lapin, Mikkelin, Raaseporin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan tai Seinäjoen toimivaltaisten viranomaisten alueella markkinaehtoisen liikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.	Hyvinkään, Imatran, Kajaanin, Kokkolan, Meri-Lapin, Mikkelin, Raaseporin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan tai Seinäjoen toimivaltaisten viranomaisten bruttoliiikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.	Hyvinkään, Imatran, Kajaanin, Kokkolan, Meri-Lapin, Mikkelin, Raaseporin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan tai Seinäjoen toimivaltaisten viranomaisten järjestämän käyttöoikeussopimusliikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.	Suorahankintojen (ilman kilpailutusta tehtyjen hankintojen) osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä ajokilometreistä.
Muu joukkoliikenne		Yksinomaan ELY-keskusten toimivalta-alueella liikennöitävän markkinaehtoisen liikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.	ELY-keskusten tai muiden kuin toimivaltaisina viranomaisina toimivien kuntien järjestämän bruttosopimusliikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.	ELY-keskusten tai muiden kuin toimivaltaisina viranomaisina toimivien kuntien järjestämän käyttöoikeussopimusliikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajoja.	Suorahankintojen (ilman kilpailutusta tehtyjen hankintojen) osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä ajokilometreistä.

Palveluliikenne		Markkinaehtoisen, iäkkäiden ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan suunnitellun, kaikille avoimen liikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajaja.	lääkkäiden ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan suunnitellun, kaikille avoimen, bruttoliiikenteenä liikennöitävän palveluliikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajaja. Tähän kohtaan kirjataan vain avoimen liikenteen osuus. Suljettuna liikenteenä liikennöitävän liikenteen osuus kirjataan kohtaan 1.1.2 Tilausliikenne: "Säännölliset koululais- yms. tilausajot".	lääkkäiden ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan suunnitellun, kaikille avoimen käyttöoikeussopimustilanteeseen liikennöitävän palveluliikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajaja. Tähän kohtaan kirjataan vain avoimen liikenteen osuus. Suljettuna liikenteenä liikennöitävän liikenteen osuus kirjataan kohtaan 1.1.2 Tilausliikenne: "Säännölliset koululais- yms. tilausajot".	Suorahankintojen (ilman kilpailutusta tehtyjen hankintojen) osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä ajokilometreistä.
Säännöllisen linja-autoliikenteen ajokilometrit yhteensä					

1.1.2 Tilausliikenne	Tilausliikenteen ajokilometrit
Säännölliset koululais- yms. tilausajot	Säännöllisen tilausliikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajaja. Säännöllisessä tilausliikenteessä reitti ja aikataulu on säännöllinen, liikennöinti perustuu yleensä sopimukseen ja jatkuu pitkäaikojä aikojä. Esimerkkeinä ryhmään kuuluvasta liikenteestä ovat koululaistilausajot ja varusmiesten lomakuljetukset.
Muu tilausliikenne, kuten kotimaan bussimatkailu	Muun tilausliikenteen ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajaja. Reitti ja aikataulu ovat sopimuksen varaisia ja liikennöinti on kertaluontoista tai tilausajot ajetaan lyhyehkön ajan sisällä. Tähän ryhmään kuuluu esimerkiksi bussimatkailu.
Ulkomaan bussimatkailu	Ulkomaan bussimatkailun ajokilometrit ilman siirto- ja huoltoajaja sisältäen kotimaassa ja ulkomailla suoritettavien osuuksien tulot kokonaisuudessaan.
<i>Tilausliikenteen ajokilometrit yhteensä</i>	
Siirto- ja huoltoajot	
Siirto- ja huoltoajot yhteensä	
Markkinaehtoisen liikenteen esteettömällä kalustolla ajettujen vuorojen osuus prosentteina.	Esteettömäksi vuoroksi katsotaan vuoro, joka on ajettu matalalattiaisella tai pyörätuolipaikalla varustetulla M2 ja M3 luokan linja-autolla ja johon on ollut mahdollista ostaa pyörätuolipaikka.
1.1 Linja-autoliikenteen ajokilometrit yhteensä	

Matkat

1.1.1 Säännöllinen linja-autoliikenne	1. Yhteensä	2. Matkat markkinaehtoisessa liikenteessä	3. Matkat sopimusliikenteessä (sisältäen kilpailutetun liikenteen ja suorahankinnat)		Kohdasta 3. suorahankintojen matkat	Kohdasta 2. a) ja 3 palvelusetelillä tehdyt matkat
			Bruttoliikenne	Nettoliikenne		
Kaukoliikenne		Markkinaehtoisessa, pääasiassa pitempimatkaista matkustamista palvelevassa liikenteessä tehdyt matkat. Jos reitti on suunniteltu koululaisten tarpeeseen ja matkat ovat pääasiassa koululaisten matkoja, kuuluu liikenne kohtaan "Muu joukkoliikenne" vaikka linja kulkisi useiden kuntien alueella.				Palvelusetelillä tehdyjen matkojen osuus kohtaan 2 a) merkityistä matkoista.
Ulkomaan säännöllinen liikenne		Ulkomaille suuntautuvan markkinaehtoisen liikenteen matkat sisältäen kotimaassa ja ulkomailla suoritettavat osuudet.				Palvelusetelillä tehdyjen matkojen osuus kohtaan 2 a) merkityistä matkoista.
Suurten kaupunkien liikenne		Yksinomaan HSL:n, Oulun, Tampereen ja Turun toimivaltaisten viranomaisten muodostamalla alueella liikennöitävän markkinaehtoisen liikenteen matkat.	HSL:n, Oulun, Tampereen ja Turun toimivaltaisten viranomaisten järjestämässä sopimusliikenteessä tehdyt matkat.		Suorahankitussa (ilman kilpailutusta hankitussa) liikenteessä tehdyjen matkojen osuus kohtaan 3. a) merkityistä matkoista.	Palvelusetelillä tehdyjen matkojen osuus kohtaan 2 a) ja 3 merkityistä matkoista.
Keskisuurten kaupunkien liikenne		Yksinomaan Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kotkan, Kouvolan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Porin ja Vaasan toimivaltaisten viranomaisten alueella liikennöitävän	Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kotkan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Porin tai Vaasan toimivaltaisten viranomaisten järjestämässä bruttoliikenteessä tehdyt matkat.	Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kotkan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Porin tai Vaasan toimivaltaisten viranomaisten käyttöoikeussopimusliikenteen matkat.	Suorahankitussa (ilman kilpailutusta hankitussa) liikenteessä tehdyjen matkojen osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä matkoista.	Palvelusetelillä tehdyjen matkojen osuus kohtaan 2 a) ja 3 merkityistä matkoista.
Pienten kaupunkien liikenne		Yksinomaan Hyvinkään, Imatran, Kajaanin, Kokkolan, Meri-Lapin, Mikkelin, Raaseporin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan tai Seinäjoen toimivaltaisten viranomaisten alueella markkinaehtoisen liikenteen matkat.	Hyvinkään, Imatran, Kajaanin, Kokkolan, Meri-Lapin, Mikkelin, Raaseporin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan tai Seinäjoen toimivaltaisten viranomaisten järjestämässä bruttoliikenteessä tehdyt matkat.	Hyvinkään, Imatran, Kajaanin, Kokkolan, Meri-Lapin, Mikkelin, Raaseporin, Rauman, Riihimäen, Rovaniemen, Salon, Savonlinnan tai Seinäjoen toimivaltaisten viranomaisten käyttöoikeussopimusliikenteen matkat.	Suorahankitussa (ilman kilpailutusta hankitussa) liikenteessä tehdyjen matkojen osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä matkoista.	Palvelusetelillä tehdyjen matkojen osuus kohtaan 2 a) ja 3 merkityistä matkoista.
Muu joukkoliikenne		Yksinomaan ELY-keskusten toimivalta-alueella liikennöitävän markkinaehtoisen liikenteen matkat.	ELY-keskusten tai muiden kuin toimivaltaisina viranomaisina toimivien	ELY-keskusten tai muiden kuin toimivaltaisina viranomaisina toimivien kuntien	Suorahankitussa (ilman kilpailutusta hankitussa) lii-	Palvelusetelillä tehdyjen matkojen osuus kohtaan 2

			kuntien järjestämässä bruttosopimusliikenteessä tehdyt matkat.	järjestämän käyttöoikeus-sopimusliikenteen matkat.	kenteessä tehtyjen matkojen osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä matkoista.	a) ja 3 merkityistä matkoista.
Palveluliikenne		Markkinaehtoisien, iäkkäiden ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan suunnitellun, kaikille avoimen palveluliikenteen matkat.	iäkkäiden ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan suunnitellun, kaikille avoimen, bruttoliiikenteen järjestetyn palveluliikenteen matkat. Tähän kohtaan kirjataan vain avoimen liikenteen osuus. Suljettuna liikenteenä liikennöitävän liikenteen osuus kirjataan kohtaan 1.1.2 Tilausliikenne: "Säännölliset koululais- yms. tilausajot".	iäkkäiden ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan suunnitellun, kaikille avoimen käyttöoikeus-sopimusliikenteenä liikennöitävän palveluliikenteen matkat. Tähän kohtaan kirjataan vain avoimen liikenteen osuus. Suljettuna liikenteenä liikennöitävän liikenteen osuus kirjataan kohtaan 1.1.2 Tilausliikenne: "Säännölliset koululais- yms. tilausajot".	Suorahankitussa (ilman kilpailutusta hankitussa) liikenteessä tehtyjen matkojen osuus kohtiin 3. a) ja 3 b) merkityistä matkoista.	Palvelusetelillä tehtyjen matkojen osuus kohtaan 2 a) ja 3 merkityistä matkoista.
Säännöllisen linja-autoliikenteen matkat yhteensä						

1.1.2 Tilausliikenne	Tilausliikenteen matkat
Säännölliset koululais- yms. tilausajot	Säännöllisen tilausliikenteen matkat. Säännöllisessä tilausliikenteessä reitti ja aikataulu on säännöllinen, liikennöinti perustuu yleensä sopimukseen ja jatkuu pitkäköjä aikoja. Esimerkkeinä ryhmään kuuluvasta liikenteestä ovat koululaistilausajot ja varusmiesten lomakuljetukset.
Muu tilausliikenne, kuten kotimaan bussimatkailu	Muun tilausliikenteen matkat. Reitti ja aikataulu ovat sopimuksen varaisia ja liikennöinti on kertaluontoista tai tilausajot ajetaan lyhyehkön ajan sisällä. Tähän ryhmään kuuluu esimerkiksi bussimatkailu.
Ulkomaan bussimatkailu	Ulkomaan bussimatkailun matkat.
<i>Tilausliikenteen matkat yhteensä</i>	
1.1 Linja-autoliikenteen matkat yhteensä	